

Tähtvere Elu

Muudatused biojäätmete kogumisel 1. jaanuarist 2024

Alates uuest aastast laieneb biojäätmete eraldi kogumismahutisse kogumise ja jäätmevedajale üleandmise nõue kõigile kinnistutele. Neil, kellel eraldi biojäätmete mahuti seni puudus, tuleks võtta ühendust oma piirkonna jäätmevedajaga ning teha oma jäätmeveolepingusse muudatus: tellida biojäätmete mahuti tühjendamise teenus ja avaldada vajadusel soovi mahuti ostmiseks või rentimiseks. Üksikelamu ja kuni nelja korteriga kinnistu biojäätmete kogumismahuti tuleb tühjendada vähemalt üks kord nelja nädala jooksul, 5 kuni 9 korteriga kinnistutel üks kord kahe nädala jooksul, muudel juhtudel vähemalt üks kord nädalas.

Biojäätmete üleandmiseks tuleb kindlasti kasutada konteinerit (miinimumsuurus 80 l). Neid ei saa üle anda kilekotiga (biolagunev kilekott on pude ja võib puruneda). Väiksemaid konteinaereid kui 80 l ei kasutata, kuna neid ei saa jäätmeveoauto tõstemehhanismi abil tühjendada. Kuigi konteiner ei pruugi veopäevaks täis saada, tuleb veopäeval üle anda nii palju jäätmeid, kui selleks

ajaks tekib. Nii välditakse ümbruskonna reostust ja kahjurite teket.

Biojäätmete üleandmise kohustusest saavad vabastust taotleda (ehk ennast kompostijaks vormistada) üksikelamute ja kuni 10 korteriga kinnistute omanikud. Vabastamise tingimuseks on kinnistul tekkivate köögijäätmete samal kinnistul kompostimine. Kompostida tuleb kahjurite eest kaitstud kinnises kompostis või ise valmistatud kastis. Aia- ja haljastujäätmey võib kompostida lahtiselt aunas, anda üle eraldi läbipaistvates kottides jäätmevedajale või viia linna jäätmejaamadesse.

Täpsema kirjelduse vabastuse taotlemiseks leiab Tartu linna kodulehelt tartu.ee/et/jaatmeinfo. Kel ei ole arvu- tile ligipääsu või vajab taotluse esitamisel abi, võivad ühendust võtta linnamajanduse osakonnaga: Tiina Lille (1. ja 2. jäätmeveopiirkond ehk kõik kinnistud Emajõe paremkaldal, sh Tähtvere maapiirkonnas), tel 736 1328, Tiina.Lille@tartu.ee; Juhan Voolaid (3. ja 4. jäätmeveopiirkond ehk kõik kinnistud Emajõe vasakkaldal), tel 736 1273, Juhan.Voolaid@tartu.ee.

Biojäätmete eraldi kogumisel suur roll: nii muutuvad segaolmejäätmad sorteeritavaks ning pakendi- ja paberi konteinerid jäävad puhtaks. Eraldi kogutud biojäätmetest tehakse kompostmulda ja biogaasi. Kompostimisel hoitakse toidained ringluses ja nii saab kasutada vähem mineraalväetisi.

Keskkonnateenistus

Biojäätmey tuleb uuest aastast eraldi koguda kõigil

Volikogu kinnitas jäätmehoolduseeskirja muudatused, mis on seotud jäätmeseaduse uute nõuetega jäätmete liigiti kogumisel. Olulisemad muudatused on seotud biojäätmey kogumisega.

Alates 1. jaanuarist 2024 peab kõigil kinnistutel olema korraldatud biojäätmey kogumine, kui neid tekkekohal ei kompostita. Seni kehtis eraldi kogumismahuti nõue neile kinnistutele, kus on vähemalt viis korterit või tekib biojäätmey vähemalt 80 liitrit nädalas.

Tekkekohalt biojäätmey äraveoga peavad liituma elanikud, ettevõtted ja asutused. Äravedu saavad asendada kompostimisega kuni kümne korteriga kinnistud, kui jäätmed kompostitakse samal kinnistul ning linnamajanduse osakonnalt on saadud selleks nõusolek. Volikogu majanduskomisjoni ettepaneku alusel viidi jäätmehoolduseeskirja ka võimalus, et kahel kõrvuti asuval kinnistul on võimalik kasutada ühist kompostrit.

Alates uuest aastast on segaolmejäätmey kogumismahutitesse keelatud panna jäätmeid, mille liigiti kogumine on kohustuslik nagu näiteks toidujäätmey, paber jm. Sellega välditakse erinevate materjalide sattumist segaolmejäätmey hulka, kus nende ringlusesse võtmine on võimatu.

Aune Rumm

linnavolikogu kantselei juhataja

Tartu Linnaraamatukogu laenutusreeglitesse on sisse viidud muudatus

Alates 1. oktoobrist on linnaraamatukogus laenutusreeglitesse sisse viidud väike muudatus – raamatukogu hakkab küsima viivistasu ka oma eakatelt lugejatelt.

Seni olid 21 päevaks laenutatud trükiste puhul üle 65-aastased raamatukogu kasutajad vabastatud laenutähtaja ületamisel viivistasu maksmisest. Nüüd hakkab neile kehtima teiste kasutajatega võrdne viivis 6 senti iga hilinenud tööpäeva eest.

Raamatukogu asedirektori Ülo Treikelderi sõnul tähendab muudatus seda, et kõigile täiskasvanud lugejatele hakkavad kehtima ühesugused laenutusreeglid. Selgituseks lisab ta: „Raamatute hinnatõus seab piirid raamatukokku hangitavate eksmpplaride arvule ja uutele raamatutele tekivad pikad järjekorrad. Meie jaoks on oluline, et iga uus raamat jõuaks õigeaegselt tagasi raamatukokku ja uue lugejani. Valdav enamus pensionieas lugejaid peabki väga hoolikalt tähtaegadest kinni ja seega puudutab muudatus vaid neid üksikuid lugejaid, kes laenutähtaegadega ei arvesta.“

Raamatukogu pakub mitmeid teenuseid, mis laenutust lihtsustavad. Nii saab kodulähedasse harukogusse tellida keskkogust vajaliku väljaande ja

soovi korral saab liituda kärglaenutusega, volitades pereliiget enda eest laenutama. Lugejatele, kel tervislikel põhjustel on raske raamatukokku kohale tulla, pakume koduteenindust. Selleks tuleb soovijatel helistada tel 5302 1202.

E-kataloogi ESTER (ester.ee) saab luua kasutajakonto, mis võimaldab lugejaks registreeruda, raamatuid tellida, järjekorda panna ja pikendada ka kodus.

Tellitud raamatuid saab praegu ööpäevaringselt kätte peamaja ees asuvast nn Targast kapist, aga laenutuskapid peaksid lähiajal tekkima ka harukogude juurde. Ajal, mil raamatukogu on suletud, saab raamatud jätta tagastuskastidesse, mis asuvad nii peamaja kui ka harukogude sissepääsude juures.

Raamatukogu kasutajatele, kes seda pole veel märganud, annab raamatukogu teada, et laenutada saab ka muusikainstrumente, e-lugereid ja seemneid.

Sügis toob rohkem inimesi siseruumidesse, seega ka raamatukokku ja raamatute juurde. Tartu linnaraamatukogu rõõmustab iga lugeja üle ja proovib teha raamatukogu kasutamise mugavaks ja lugemisvara kättesaamise võimalikult kiireks.

Raamatukogu teenuste kohta on täpsem info raamatukogu kodulehel www.luts.ee/et/laenutamine-ja-pikendamine

Tartu Linnaraamatukogu

Tunnustus tublidele haridustöötajatele

Tartu linn tunnustas septembri lõpul oma parimaid pedagooge õpetaja elutöö auhinna ja aasta õpetaja tiitliga. Teiste seas pälvisid tunnustuse Evelyn Meresaar Ilmatsalu lasteaia Lepatriinu, kes nimetati aasta lasteaia-õpetajaks ja Liina Järvesoo (Ilmatsalu lasteaed Lepatriinu) ja Carolina Šuman (Ilmatsalu Põhikool), kes pärjate aasta tugispetsialisti tiitliga. Carolina Šuman on ka aasta tugispetsialisti üleriigiline nominent.

Huvitegevus on koondatud kaardirakendusse

Tartu linnas pakutavad huviringid erinevas vanuses linlastele on leitavad ühtsest kaardirakendusest, kuhu on koondatud väljaspool üldhariduskoole toimuv huvitegevus.

Huviringid on jagatud spordi, teaduse, tantsu, muusika ja muu kultuuri valdkondadeks. Samuti saab otsida ringe sihtrühma vanuse, tegevuse keele, ratastooliga ligipääsetavuse või tasulisuse järgi. Kaardirakendus on leitav aadressil huviharidus.tartu.ee

„Tartlastel on huvitegevusteks väga lai valikuvõimalus ja usun, et igati leiab midagi enda teadmiste ja oskuste arendamiseks,” ütles huvihariduse ja -tegevuse valdkonna juht Mari-Ann Saluste.

Aastate vältel on tartlased kõige enam huvi üles näidanud erinevate spordi- ja liikumisalade vastu, kuid huvihariduse valdkond on tunduvalt võimalusterohkem. Tartus tegutseb mitmeid muusikastuudioid, kunsti- ning näiteringe ning järjest enam koguvad populaarsust keskkonna- ja tehnoloogiaringid, mis pakuvad tegevusi nii väikelastele, noortele kui ka täiskasvanutele.

Kõigil Tartus huvihariduse ja -tegevuse pakkujatel on võimalik enda kohta infot kaardirakendusele panna läbi Tartu linnaportaali, kus tuleb täita andmekorje vorm.

Poeg loob uut elu isa sünnikodus

Kardla külas Vorbuse tee ääres käib vilgas ehitustegevus – pea igas teises kolmandas teeäärses majas ehitatakse midagi. Silma torkab uusehitisi, aga mitmel pool on käsil ka vanade hoonete uuendamine.

„Ega siin ümbruskonnas saab, jah, ühe käe sõrmedel üles lugeda neid, kes siin vanast ajast elavad. Enamus kõik uued inimesed,“ räägib ühes talus endisaegsest hoonest jäänud kivimüüride vahel askeldav Margus. „Mul on süda rahul, et poeg on otsustanud oma elu siia sätida. Mina olen siin sündinud ja kasvanud,“ räägib praegu Ida-Virumaal Kauksis elav mees. „Minu ema tuli siia elama 60ndate lõpul. Meie pere, kus kasvas üles üheksa last, elas selles väikses majakeses,“ osutab mees vana

väikse majakese poole. „See siin aga oli Tartu näidissovhoosi laut, kus peeti tõupulle,“ osutab ta vanadele kivimüüridele.

Omandireformi käigus sai pere talukoha koos kõigi ajalooliste hoonetega erastada. „Pärast ema surma jäi koht tühjaks ja seisis oma 10 aastat maha jäetuna. Aga süda ei lubanud kuidagi seda maha müüa. Kuus aastat tagasi võtsin asja ette ja ostsin õdedelt-vendadelt nende osad välja ning ütle sin oma lastele, et võtku keegi koht endale ja tulgu siia elama, et mina aitan kordategemisel igati kaasa. Õnneks noorim poeg Jan võttiski vedu,“ jutustab mees.

„Esimesed aastad kulusid ümbruse korrastamisele – maja oli tühjalt seis-

nud, krunt võssa kasvanud,“ võtab jutujärje üle Jan, kes elab pooleteise aasta eest valminud uues elumajas koos naise ja koeraga.

Isa ja poeg ehitavad vanade kivimüüride vahele garaaži, mille tahavad talveks katuse alla saada. „Algul korra mõtlesin kogu hoone taastada, aga see oleks olnud liiga raha- ja ajamahukas töö. Garaažist piisab täiesti. Selles saab siis ka oma firma töid teha.“ Selgub, et isal ja pojale on tööstusseadmeid remontiv väikefirma ning töid tehakse üle Eesti.

Praeguse elupaigaga on Jan väga rahul – linn on lähedal ja Emajõgi ka. „Siin käivad bussid linna vahet ja tee tehti ka paar aastat tagasi korda, varem oli siin kruusatee.“ Head teeolud on aga kaasa toonud ka ebameeldivaid kogemusi. „Hull kihutamine käib sellel sirgel lõigul. Ümberringi asuvad majad päris tee lähedal, ei taha mõeldagi, kui mõni laps peaks neile rallimeestele tee ette jääma,“ räägib Jan. „Ega isegi tuleb hoovist välja sõites ülimalt tähelepanelik olla. Oleme kohalikega siin allkirju kogunud, et saaks siia 70 kilomeetrise piirangu peale. Aga seni pole asi edasi liikunud.“

Jani sõnul on ümbruskonna rahvas aktiivne ja kokkuhoidev. Facebookis on loodud ka oma naabrivalve grupp, mille kaudu infot vahetatakse. „Naistele oli siin mingi kokkutuleku moodi asi ka – ma täpselt ei teagi, aga noh, ega meestel pole vist olnud ja ega pole ju aega ka.“

Linnas saab nautida vaikust ja kaunist loodust

„Meie kolisime maalt linna, kus saame nüüd kaunist loodust ning vaikust ja rahu nautida,“ räägib ligi aasta Kardla külas elav Raimo Kullamaa naljatamisi. „Peale selle saime endale ka toredad naabrid, kellega tihedalt läbi käime.“

Kullamaa kolis koos abikaasaga Kardlasse Kambjast lennujaama lähistelt. Otsiti looduskaunist ja vaiksemat elupaika, kuni avanes juhus osta Ema-

jõe-äärne krunt Kardla külla Tähtvere maapiirkonda. Eelmise aasta detsembris koliti majja sisse. Praeguseks on uue elupaigaga hästi kohanatud.

„Ligipääsetavus on väga hea – vana kruusatee sai asfaltkatte. Usun, et see on ka põhjuseks, miks siinkandis on elu rohkem käima läinud,“ sõnas vastne küla elanik. „Meil kulub kesklinna sõiduks umbes sama aeg, mis meie eelmisestki elukohast.“ Pidevalt kesk-

linna vahet liigelda pole ettevõtjana tegutseval Kullamaal vajadust, põhiliselt käib töö kodukontoris.

Helle Tolmoff

Kaasava eelarve rahvahääletus toimub 5.–11. oktoobril 2023

Hääletada saab elektrooniliselt Tartu kodulehel (www.tartu.ee/kaasaveelarve) või raekoja info-keskuses.

Hääletada saavad Tartu linna registreeritud elanikud alates 14. eluaastast. Lisaks saavad hääletada kõik 14–26-aastased noored, kes õpivad Tartu linnas üldhariduskoolis, kutseõppeasutuses, rakenduskõrgkoolis või ülikoolis. Igaüks saab hääletada kuni kolme endale meelepärase idee poolt.

Kaasava eelarve kogusumma on 200 000 eurot, millega viiakse tuleval aastal ellu kaks ideed.

Idee nr 1. Anne kanali ja Emajõe vaheline vabaajapark

Anne kanali ja Emajõe vaheline ala on suure potentsiaaliga puhkeala, kuhu saab arendada esindusliku vabaajapargi, kuhu rajatakse piknikualad, mõttemängude ala, kiikede ala, pontoonsild ja energiaala ning paigaldatakse pingid ja prügikastid.

Idee nr 2. Foorid nutikamaks ja inimsõbralikumaks

Tartus on u 40 fooriga ristmikku, kus fooritsüklid on optimeeritud eelkõige autoliikluse sujuvust silmas pidades. Enamus foore töötab kindla tsükliga ja jalakäijate nupuvajutus midagi ei muuda. Selleks, et Tartu muutuks jalakäijasõbralikumaks linnaks, tuleb teha jalakäijate foorid nõudepõhiseks, muuta fooritsüklid lühemaks, panna foorid hõreda autoliikluse ajal vilkumisse režiimi ning muuta mõned foorid autoliiklusele nõudepõhiseks.

Idee nr 3. ISTLA – tegevusala noortele

Loome Tartu kesklinna multifunktsionaalse noorte tegevusala nimega Istla, kus on pilkupüüdnud kujundatud istumiskohad, esinemisplats ning liikuma kutsuvad objektid. Tegevusala on planeeritud Atlantise maja kõrvale praeguse parkla Kaarsilla-poolsesse otsa. Väliruum võimaldab puhata ja mängida ning korraldada väiksemaid üritusi.

Idee nr 4. Istumisplatvormid ja õpperajad Tähtvere dendroparki

Tartu dendropark koos maaülikooli

linnaku välisruumiga on omanäoline avaliku linnaruumi osa, mida võiks rohkem kasutada. Pargis kasvab palju erinevaid puu- ja põõsaliike, kuid puuduvad rajad ja istumisvõimalused. Kaasava eelarve toel võiks dendroparki paigaldada istumisplatvormid ja katta õpperajad hakkepuiduga.

Idee nr 5. Jalakäijate turvaala südalinnas

Kesklinnas on märkidega reguleeritud kauba toomise ajad, kuid kaubatoojad neid märke ei järgi. Suviti, mil inimesed istuvad tänavakohvikus, ei sobi niigi kitsale tänavale tagurdama heitgaase väljutavad kaubikud. Selleks, et vältida liiklusohtlikke olukordi vanalinnas, tuleks sobivasse kohta seada füüsiline tõkend, näiteks automaatselt juhitavad pollarid.

Idee nr 6. Karlova rand

Jõe Prisma ja Siili tänava uusarenduse vahelisel sadamaraudtee alal on ideaalne asukoht Karlova ranna rajamiseks. Karlova selts on seal talgute korras heakorratõid teinud, kuid rand vajaks põhjalikumalt korrastust. Jõepõhi tuleks puhastada, kaldaservast võsa eemaldada ning rannaala liivaga täita. Randa tuleks paigutada riietuskabiinid ja istumisalused ning vajalikud ohutusvahendid.

Idee nr 7. Kastanienhof

Tähtvere linnaosas asub imeilus juugendstiilis hoone, Saksa Kultuuri Instituudi kasutuses olev Kastani tn 1, mille õu oleks kordatehtuna väga idüll-

iline ja mõnus vaba aja ala. Kastani tn 1 hoovialale võiks rajada mõnusa istumise ja puhkamise koha, kus saab kuulata välikontserte, niisama istuda, kohvi juua ja vaba aega veeta.

Idee nr 8. Kiigele, kiigele!

Lisame avalikku linnaruumi kiike! Eelkõige pakuks need rõõmu just täiskasvanutele. Kiikumine viib meid tagasi lapsepõlve ja pakub mängulisuse abil toredat ja uut ruumikogemust. Lisanduvad kiiged võiksid olla iseiseisvad elemendid linnaruumis, mitte mänguväljaku osad. Tartule sobivalt võiks kiikede kujundus tulla omanäoline.

Idee nr 9. Kogukondlikud rattamajad kortermajade piirkondadesse

Väga palju tartlasi elab nõukogudeaegsetes kortermajades, kus ei ole häid tingimusi jalgrataste hoidmiseks. Kortermajade piirkondadesse võiks majade vahele rajada (näidis)rattamaju, mida on võimalik kasutada kõigil ümbruskonna elanikel.

Idee nr 10. Koolide ümbrused lapsesõbralikuks

Idee eesmärk on parandada liiklusohutust koolide ümbruses, planeerides ja tekitades jalgsi, rattaga ja ühistranspordiga liikumist soosivat linnaruumi. Vahetult kooli sissepääsu juurde luuakse võimalikult autovaba ala, mis loob ohutud ja mugavad võimalused jalgsi ja rattaga koolile ligi pääsemiseks. Peatumiskohad autoga kooli

Selle aasta kaasava eelarve ideedega saab tutvuda ka Kaarsillal oleval näitusel. Foto: Hendrik Kuusk

saabuvatele lastele võiksid olla koolist natuke eemal.

Idee nr 11. Liigirikas siniala Vanemuise parki

Vanemuise park on mõnus puhkekoht, mille südameks on tiik. Praegusel kujul ei täida see aga oma täit potentsiaali. Tiigil on järsud betoonservad, mis on takistuseks nii looduslikele liikidele kui ka uudistajale, kes vee-elustikuga tutvust sobitada sooviks. Kallaste ümberkujundamisega ning vee- ja kaldataimede istutamisega saab muuta tiigikaldad turvalisemaks, looduslikult rikkalikumaks ja külastajale põnevamaks.

Idee nr 12. Lukustatavad kapid randadesse ja spordiväljakutele

Paigladada avalikesse randadesse ja spordiväljakutele lukustatavad kapid. Eriti vajalikud on need randades, kui ujuma minnes ei ole võimalik oma isiklikke asju kellegi järelevalve alla jätta. Ka spordiväljakute juures võib tekkida vajadus oma asjad ajutiselt luku taha panna.

Idee nr 13. Raadi-Ülejõe väikelapsesõbralik mänguväljak

Peetri tänava tiigi ja spordiväljaku kõrval võiks olla väikelapsesõbralik mänguväljak. See oleks looduslikest materjalidest ala, kus on liumägi, ronimisala, mängumajake, kiiged ja muud atraksioonid. Lisaks veel joogiveekraan ja seljatoega pingid. Ala peaks olema aiaga piiratud, et vältida laste jooksmist tiigi äärde või autoteele.

Idee nr 14. Rohkem põõsaid

Põõsad elavdavad mitmel moel linnaruumi: pakuvad inimesele visuaalset rõõmu, liigendavad maastikku inim-mõõtmelisemaks, pakuvad pisiloomadele, lindudele ja putukatele elukohta ning hoiavad tuult kinni.

Idee nr 15. Saaretiigi kogukonnapark

Saare tiigi ümbruse võiks kujundada Saaretiigi kogukonnapargiks, kus saab teha õuesõppetunde, liikuda, kiikuda, suhelda ning üritusi korraldada. Tiigi kallastele ehitatakse platvormid ning laudade ja pinkidega õuesõppeklass. Alale istutatakse erinevaid taimekooslusi – niidutaimi, puid ja põõsaid, sh viljapuid ja -põõsaid. Tiiki ümbritsevale kõnniteele märgistatakse liikum

israda ning ehitatakse tegevusalad, kus lapsed saavad turnida ja kiikuda.

Idee nr 16. Sebrad raudteearsetele kergliiklusteedele

Ülenurmest ja FI viaduktist Rohelise pargini kulgevad mõnused kergliiklusteed vajavad nelja sebrat. Hetkel on vaja tee ületamiseks julgust ja/või õnne. Sebrat vajavad: Raudtee tn ja Kesk kaare ristmik, kummalgi pool raudteed; Aardla ja Raudtee tn ristmik (nn viie tee rist) ja Aardla ja Ülenurme tn ristmik.

Idee nr 17. Tamme kooli liikuma kutsuv õueala

Tamme kooli juurde luuakse tegevusrohke õuesõppekeskkond, kus on maabatuudid, korvpalli poolplats, keksukastid, parkuuriväljak, ronimis- ja rippumissein, tasakaalu-seiklusrada, võrkpüramiid, võimlemisvahendid, kummipoolkerad, tõukeratta hüppekohad, kraaniga joomiskoht, istumispingid. Tamme kooli õueala saab olema juurdepääsetav ja kasutatav kogukonnasüda kõigile tartlastele.

Järgneb 6. lk.

Idee nr 18. Tasuta joogivesi Tartu tänavatel

Rahvarohketes kohtades võiksid olla avalikud veevõtukraanid, kus mööda-kõndijad saaksid oma pudeleid täita. Kraanid võiksid asuda näiteks AH-HAA teaduskeskuse juures, samuti terviseradadel ja randades, kus tekib inimestel suur veevajadus. Ülejäänud kraanid võiksid asuda hajutatult üle kogu linna.

Idee nr 19. Turvalised rattarajad ühesuunalistele tänavatele

Rattasõit on kiire ja mugav liiklemisviis, eriti kui selleks on olemas sobilik taristu. Andes ratturitele tänaval spetsiaalselt neile ettenähtud ruumi, ei pea nad oma turvalisuse huvides kõnniteedel sõitma. Ettepanek on luua lihtsate vahenditega (nt liiklusemärgid, teekattemärgistus, pollarid) autoliik-

lusest füüsiliselt eraldatud rattarajad tänavatele, kus juba praegune olukord seda lubab.

Idee nr 20. Velorendi kastirataste uued laenutuspunktid ja rattad

Tartu linna kastirattaid tutvustav projekt Velorent on ennast tublisti tõestanud. Linlased kasutavad kastirattaid nii inimeste transportimiseks kui ka kaubaveoks. Praegu saab kastirattaid laenutada vaid Ülejõe pargist. Ettepanek on rajada kaks uut kastirataste laenutuspunkti ja soetada juurde 14 kastiratast.

Idee nr 21. Väljõusaal Tamme staadionile

Tamme staadion on hinnatud sportimispaik Tartus, kuid aastaid tagasi rajatud väljõusaal ei vasta enam linlaste ootustele ja vajadustele. Kaasava eelarve raames paigaldatakse väljõu-

saali kuus reguleeritava raskusega trennõõri, street workout, istepingid ja prügikastid.

Idee nr 22. Ülejõe puhkepark – aktiivsete põlvkondade kohtumispaik

Ideeks on Ranna tee 5 kinnistule kaas-aegse puhke- ja spordipargi rajamine. Esimeses etapis rajatakse universaalse plastikkattega multispordiväljak, millel saab harrastada korvpalli, võrkpalli, rahvastepalli, tennist ja sulgpalli. Talvel saab spetsiaalse katte peale rajada jääväljaku. Puhkepargi alale on planeeritud ka male- ja kabelauad ning välilauad ja istepingid.

Tutvu ideedega lähemalt
Kaarsilla näitusel või
Tartu kodulehel:
www.tartu.ee/kaasaveelarve

Kanarbik on looduslikult laialdaselt levinud mitmel pool maailmas. Iluaian-duse tarbeks on kanarbikust aretatud sadu sorte. Tänu pikale õitsemisajale ja leplikkusele kasutingimuste osas on kanarbik tänuväärt haljastustaim.

Hea kasvukoht on valguskiüllane kuni täispäikseline paik lahjemapoolsel vett hästi läbilaskval pinnasel. Liivarohke ja piisava huumuse sisaldusega happeline muld on kanarbikule sobivaim. Parim aeg omapaljundatud taimede istutamiseks on suve teine pool ja sügis. Aianduskeskusest ostetud potitaimi võib istutada kogu vegetatsioonipe-

rioodi vältel, vältida võiks ekstreemselt kuumi ja/või vihmaseid aegu. Kanarbikud ei taha edeneda savikatel pidevalt niisketel või liigniisketel muldadel, kus nad kipuvad vettima ning jäävad kiratsema.

Kanarbikke võib istutada üksikult, kuid väga efektne on katta nendega suuremaid pindu. Olenevalt valitud sordi kasvukiirusest võiks jääda grupiviisilisel istutusel taimede vahekauguseks 20–30 cm – seega 11–23 taime ruutmeetrile. Sarnast vahekaugust tuleks järgida ka juhul, kui kanarbikke soovetakse kasvatada avarates terassi-

pottides ja rõdukastides. Kui on olemas väheste talviste miinuskraadidega sobiv panipaik, siis ei pea igal aastal uusi taimi soetama. NB! Potikultuuri-na kanarbiku kasvatamisel võib takistuseks saada asjaolu, et potimullas ei pruugi leiduda sobivaid seeni, millega taim saaks sümbioosis kasvada ning istikud võivad hukkuda. Selle vältimiseks võib tuua kanarbiku looduslikust kasvukohast liivast metsamulda, milles leidub poolkõrdenenud okkapuru, oksatükke jms, mis on kanarbiku jaoks olulised seemed kohale meelitanud. Metsamulda võib segada aianduskeskusest ostetud happelise turbamullaga, mis on mõeldud rododele, mustikatele või ka okaspuudele.

Kasvu-aegse hooldamise peamised võtted on õitsemisjärgne mõõdukas tagasilõikus, mis turgutab vegetatiivset kasvu ja muudab taime väljanägemiselt värskemaks. Sobivas kasvukohas tasub väetada pigem vähem ja kasutada hapulembestele taimedele ettenähtud väetist.

Tekst ja foto **Lembit Kaarna**
lillekasvatuse aednik

KELL	ESMASPÄEV	TEISIPÄEV	KOLMAPÄEV	NELJAPÄEV	REEDE	PÜHAPÄEV
16.00–17.00			Lapsed 7–10 a. Showtants, Peeglisaalis Edith Rätsepp Info: 5688 4097	 Huviringide ajakava 2023/2024		
16.30–17.30	Lapsed 7–10 a. Showtants, Peeglisaalis Edith Rätsepp Info: 5688 4097					
17.00–18.00		Lastejooga Peeglisaalis Edith Rätsepp Info: 5688 4097	Noorte hip-hop ja showtants 10–16 a. Peeglisaalis Edith Rätsepp Info: 5688 4097		Noorte hip-hop ja showtants 10–16 a. Peeglisaalis Edith Rätsepp Info: 5688 4097	
17.30–18.30	Mudilased 3–7 a. Peeglisaalis Edith Rätsepp Info: 5688 4097			Mudilased 3–7 a. Peeglisaalis Edith Rätsepp Info: 5688 4097		
18.00–20.00	Õmblusring Käsitöötoas Merike Hirsnik Info: 5341 8234		Käsitööring Käsitöötoas Lilia Tarkonen Info: 507 0976			
18.00–19.00			Võimlemisring Peeglisaalis Anu Toonverk Info: 5343 5059			Võimlemisring Peeglisaalis Anu Toonverk Info: 5343 5059
18.15–19.15		Tantsuline Fitness Peeglisaalis Edith Rätsepp Info: 5688 4097		Tantsuline Fitness Peeglisaalis Edith Rätsepp Info: 5688 4097		
19.00–20.00	Rõõmsad Täpid Naiste showtants Peeglisaalis Edith Rätsepp Info: 5688 4097		Rõõmsad Täpid Naiste showtants Peeglisaalis Edith Rätsepp Info: 5688 4097			
19.30–21.00		Hatha Jooga Peeglisaalis Edith Rätsepp Info: 5688 4097		Hatha Jooga Peeglisaalis Edith Rätsepp Info: 5688 4097		

ÕMBLUSRING

TÄISKASVANUTELE

Alustab 2. oktoobril 2023

Ilmatsalu huvikeskuse käsitöötoas
Igal esmaspäeval, kell 18.00 - 20.00

**Tule õmble midagi uut
või kohenda vana!**

Juhendaja Merike Hirsnik

Kohapeal kasutamiseks:

- õmblusmasinad
- tikkimismasin
- kattemasin
- overlok

Lisainfo 53300049 Mai

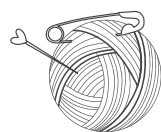
60+KLUBI

KÄSITÖÖRING

Alustab 11. oktoobril 2023

Ilmatsalu huvikeskuse käsitöötoas

**Saame kokku igal kolmapäeval
kell 18.00-20.00**

Juhendab Lilia Tarkonen
Lisainfo 53300049 Mai

tartukalev.ee
TULE TRENNI!
KERGEJÕUSTIK
TÜDRUKÜTELE JA POISTELE

**Tartu Spordiselts
Kalev kutsub kõiki
põhikooli noori
KERGEJÕUSTIKU
TRENNI**

**Trennid toimuvad
Ilmatsalu
spordihoones
T, N, R kell 15
Tule ja liitu võitjatega!**

Info: Toomas Halliste, tel 5662 1859, halliste@msn.com

TARTU
OSKAR LUTSU
NIMELINE
LINNARAAMATUKOGU

Ela õppimise tarvis, õpi elamise tarvis!
vanasõna

Täiskasvanud õppija nädal
Üritused Tartu Linnaraamatukogus
11.-19. oktoobrini 2023

KAVA ILMATSALU RAAMATUKOGUS (Kooli tee 5)

12. oktoobril kell 15.00-18.00
Õpituba „Sokikudumine”
Kaasa on vaja võtta oma lõng ja vardad.
Õpituba juhendab Mare Saul.
Lisainfo tel 5887 2118.

13. oktoobril kell 16.00-17.00
Õpituba teemal „Käsitöö tegemise võimalused Ilmatsalu raamatukogus”
Õpitoas tutvustatakse raamatukogus olevaid õmblus- ja overlokimasinaid, Nellie'sPressBoss-Pro paberlõikamismasinat ning 3D pliiatsi kasutamist. Koolituse viib läbi Triin England.
Lisainfo tel 5887 2118.

Koolitused on tasuta.

TARTU
OSKAR LUTSU
NIMELINE
LINNARAAMATUKOGU

16.oktoobril kell 10.20 Ilmatsalu raamatukogus
Ilmatsalu Põhikooli algklasside õpilastel
kirjandusfestivali LUUP raames

Foto: Eesti Lastekirjanduse Keskus

Külas lastekirjanik **KADRI KIHO,**
Tartu Lapsepõlve Auhinna nominent
Kirjanik tutvustab uut lasteraamatut
„Endel ja Kati”

NEPIKLUBI
VEEDA REEDENE ÖHTU MEIEGA!

Sügispidu
20. OKTOOBER 2023

Ilmatsalu Motelli alumises saalis, kell 19.00-00.00

Külas Rahvusooperi Estonia solist **Reigo Tamm**
ja pianist **Johan Randvere**
kavaga Teatrimaagia.

Tantsuks mängib ansambel A`la Duo

Pääsme hind 8 eurot
Laudade broneerimine tel 53300049 Mai
Pääsmete müük AINULT broneeritud kohtadele enne pidu kohapeal.
Laua katame ise!

TARTU
OSKAR LUTSU
NIMELINE
LINNARAAMATUKOGU

Foto: Peeter Langovits

DORIS KAREVAGA

26.oktoobril,
kell 17.00

Ilmatsalu harukogus
(Ilmatsalu, Kooli tee 5)

Kellaviietee
armastatud
luuletaja